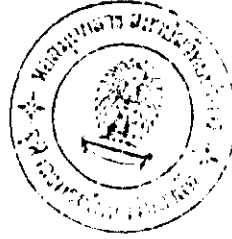

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่มีผู้กล่าวถึงกันอย่างมากที่สุดในปัจจุบัน เนื่องจากมีคุณสมบัติหลายประการประกอบกัน แต่คุณสมบัติที่ถือว่าเป็นหลักสำคัญได้แก่การบริการข้อมูลข่าวสารหลากหลายรูปแบบและการเจริญเติบโตของเครือข่ายที่มีอัตราการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ปัจจุบันมีเครือข่ายย่อยที่เชื่อมเข้าเป็นอินเทอร์เน็ตมากกว่า 30,000 เครือข่ายทั่วโลกหรือหากนับเป็นจำนวนคอมพิวเตอร์ในทุกเครือข่ายก็จะมีเครื่องรวมกันราว 2 ล้านเครื่อง และมีสมาชิกผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลกรวมกันประมาณ 30 ล้านคนซึ่งจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตได้มีอัตราที่เพิ่มขึ้นเป็นลำดับจนคาดว่าจะถึงระดับ 100 ล้านคนในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า อินเทอร์เน็ตจึงเป็นเครือข่ายขนาดมหึมาที่ครอบคลุมพื้นที่ได้กว้างขวางที่สุด มีอัตราการขยายตัวเร็วที่สุดและมีสมาชิกมากที่สุดเท่าที่เคยมีมาในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ.....(ศรีศักดิ์ จามรมาน ,2540)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล(พีซี)แบ่งตามภูมิภาค

ภูมิภาค	เปอร์เซ็นต์
อเมริกาเหนือ	70
ยุโรป	19
เอเชีย/ออสเตรเลีย	8
ลาตินอเมริกา	2
แอฟริกา	1

ที่มา : Internet Magazine , พฤศจิกายน 2540 : 41

ตารางที่ 2 แสดงความหนาแน่นของการใช้อินเทอร์เน็ตในเอเชีย ปี พ.ศ. 2540

ตลาด	จำนวน Internethosts	ประชากร(ล้านคน) โดยประมาณ	จำนวนPCต่อประชากร 100 คน(โดยประมาณ)
ญี่ปุ่น	734,406	125.5	15.5
จีน	19,739	1,203.1	0.3
ออสเตรเลีย	514,760	18.3	38.3
ฮ่องกง	49,162	5.5	22.1
อินเดีย	3,138	936.5	0.2
เกาหลีใต้	66,262	23.5	29.2
มาเลเซีย	25,200	19.7	4.2
สิงคโปร์	28,892	2.9	29.1
ไต้หวัน	34,650	21.5	8.6
ไทย	9,245	60.3	1.6
อินโดนีเซีย	9,591	203.6	0.7
ฟิลิปปินส์	3,628	73.3	0.6
นิวซีแลนด์	84,532	3.4	34.7

ที่มา : Internet Magazine , พฤศจิกายน 2540 : 41

จากตาราง 1 และ 2 แสดงความหนาแน่นของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเฉพาะในภูมิภาคเอเชียมีจำนวนมากถึงประมาณ 48 ล้านคน ซึ่งเมื่อรวบรวมจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจากทั่วโลกแล้วในภูมิภาคเอเชียจัดว่ามีส่วนแบ่ง 8 % ดังนั้นเมื่อมองภาพรวมของผู้ใช้ทั่วโลกจะเห็นถึงความกว้างขวางของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมโยงโลกอย่างไร้พรมแดน

สำหรับประเทศไทยจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตได้เพิ่มขึ้นจาก 6,000 คน เมื่อปี พ.ศ.2537 มาเป็น 100,000 คน ในกลางปี พ.ศ. 2539 และคาดว่าจะถึง 1,000,000 คนในปลายปี พ.ศ. 2540 การประยุกต์วิทยาการอินเทอร์เน็ตได้แพร่หลายไปในหลายวงการ (ดร.ศรีศักดิ์จามรมา,2540) โดยเฉพาะการที่ได้เข้ามามีบทบาทอย่างกว้างขวางในภาครวมของสังคมเศรษฐกิจ ธุรกิจ และวัฒนธรรม สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นระบบการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ล้ำสมัยที่สุดอันมีผลกระทบต่อด้านธุรกิจและคุณภาพชีวิตอย่างกว้างขวาง โดยความหมายของอินเทอร์เน็ตคือ.....เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดยักษ์ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก โดยมีมาตรฐานการรับส่งข้อมูลระหว่างกันเป็นหนึ่งเดียวซึ่งคอมพิวเตอร์แต่ละเครื่องสามารถรับส่งข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น ตัวอักษร,

ภาพและเสียงได้ดี รวมทั้งสามารถค้นหาข้อมูลจากที่ต่างๆได้อย่างรวดเร็ว.....โดยที่บางคนอาจมองว่าอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายที่ให้เข้าไปใช้งานคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นจากระยะไกลได้พร้อมกับการรับส่งข้อความกับผู้อื่นผ่านจดหมายทางอิเล็กทรอนิกส์ หรืออีเมล ฯลฯ (ต้นตัมภ์สุทธิวงศ์, 2539:1).....ความหลากหลายในประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตในด้านการศึกษาเราสามารถต่อเข้ากับอินเทอร์เน็ตเพื่อค้นคว้าหาข้อมูลได้ ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางวิชาการจากที่ต่างๆซึ่งในกรณีนี้อินเทอร์เน็ตจะทำหน้าที่เหมือนห้องสมุดขนาดยักษ์ส่งข้อมูลที่เรากำลังต้องการมาให้ถึงบนจอคอมพิวเตอร์ที่บ้านหรือที่ทำงานของเราในเวลาเพียงไม่กี่วินาทีจากแหล่งข้อมูลทั่วโลก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรม ศิลปกรรม สังคมศาสตร์ กฎหมาย และอื่นๆ.....สำหรับด้านธุรกิจและการค้าอินเทอร์เน็ตมีบริการในรูปแบบของการซื้อขายสินค้าผ่านคอมพิวเตอร์(Teleshopping) ผู้ใช้สามารถเลือกดูสินค้าพร้อมทั้งคุณสมบัติต่างๆผ่านจอคอมพิวเตอร์ของเราแล้วสั่งซื้อและจ่ายเงินด้วยบัตรเครดิตได้ทันที.....นอกจากนี้ผู้ใช้ที่เป็นบริษัทหรือองค์กรต่างๆก็สามารถเปิดให้บริการและสนับสนุนลูกค้าของตนผ่านอินเทอร์เน็ตได้ เช่นการตอบคำถามหรือข้อสงสัยต่างๆ และการให้คำแนะนำรวมถึงการให้ข่าวสารใหม่แก่ลูกค้าได้ (ต้นตัมภ์สุทธิวงศ์, 2539:19) นอกเหนือจากประโยชน์ต่างๆที่ได้กล่าวมาซึ่งล้วนแต่เป็นในมุมมองของผู้ใช้ข้อมูลหรือบริการต่างๆไปแล้ว ในแง่ของผู้ให้ข้อมูลเช่นผู้ผลิตและบริการต่างๆอินเทอร์เน็ตมีประโยชน์ตรงที่เป็นช่องทางสำหรับการเผยแพร่ข้อมูลของตนเองได้ในวงกว้างด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำและยังสามารถเข้าถึงกลุ่มคนที่ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้โดยตรง การเผยแพร่เรื่องต่างๆบนอินเทอร์เน็ตจึงได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเป็นช่องทางหรือเวทีในการแสดงความคิดเห็น ถกเถียง และแลกเปลี่ยนทัศนะในเรื่องต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ ที่สามารถตอบโต้กันได้ชนิดทันต่อเหตุการณ์หรือความเปลี่ยนแปลง และค่อนข้างจะเป็นอิสระต่อการควบคุมหรือกลั่นกรองขององค์กรหรือหน่วยงานในภาครัฐของแต่ละประเทศ (ต้นตัมภ์สุทธิวงศ์, 2539 :20)

อินเทอร์เน็ตจึงได้กลายเป็นสื่อใหม่ในวงการโฆษณาซึ่งข้อดีของอินเทอร์เน็ตนั้นประกอบด้วยคุณสมบัติดังนี้ (IT. WEEK , 8 ธ.ค. 2539 :15)

- อินเทอร์เน็ตสื่อสารได้ทั้งภาพกราฟิกที่เคลื่อนไหวได้และภาพนิ่งที่มีการสร้างสรรค์ให้สวยงามดึงดูดให้คนแวะไปเยี่ยมชมรวมถึงเสียง และข้อความต่างๆ
- อินเทอร์เน็ตสามารถคงอยู่ตลอด 24 ชม.
- สามารถเข้าไปแก้ไขข้อมูลให้ทันสมัยได้อยู่เสมอ
- เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง เพราะการจะดูโฆษณาได้นั้นจะต้องเข้าไปยังโฮมเพจนั้นๆ ซึ่งหมายถึงผู้บริโภคไม่ได้ถูกยัดเยียดให้บริโภคสื่อโดยเจ้าของ

สินค้าเป็นผู้กำหนด หากแต่เกิดจากความต้องการและความพอใจของผู้
บริโภคเองต่างหาก

หัวใจหลักของอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเครือข่ายที่มีการโต้ตอบ (Interactive Network) อยู่ที่รูปแบบของการสื่อสารสองทางซึ่งให้บทบาทหลักในการโต้ตอบกลับจากผู้ใช้ในบรรดาบริษัทและองค์กรชั้นนำของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับสื่ออินเทอร์เน็ตในฐานะสื่อที่ให้ภาพลักษณ์ของความทันสมัย ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี จึงเริ่มมีความนิยมที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัทและองค์กร รวมถึงการนำไปใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อขายสินค้าผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งมีความแตกต่างจากสื่ออื่นๆที่สามารถโต้ตอบได้ทันที และมีข้อมูลมากมายให้ผู้รับสารเลือกเข้าไปดู ผู้รับสารมีอำนาจในการควบคุมการดูข้อมูลอย่างเต็มที่ ดังนั้นจึงมีการออกแบบเนื้อหาและวิธีการนำเสนอให้มีความน่าสนใจด้วยการวางรูปแบบการนำเสนอและสร้างกลยุทธ์โดยให้ความสามารถในการสื่อสารสองทางของอินเทอร์เน็ตให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้รับสารได้ตอบกลับมาซึ่งจะทำให้บริษัทสามารถเก็บประวัติผู้รับสารที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเป็นฐานข้อมูลได้ในที่สุด

โดยสรุปลักษณะพิเศษของสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นเป็นสื่อที่ผู้รับสารสามารถสืบค้นข้อมูลได้อย่างกว้างขวาง โดยมีลักษณะโต้ตอบแบบการสื่อสารสองทางสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรงซึ่งเป็นกลุ่มที่มีการศึกษามีพฤติกรรมที่แสวงหาข้อมูลทันต่อเหตุการณ์เทคโนโลยี และการสร้างข้อมูลสามารถจัดทำได้เองและมีราคาไม่แพงนัก คุณสมบัติเหล่านี้จึงได้ดึงดูดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างกว้างขวาง การเผยแพร่ข้อมูลปรากฏในลักษณะของการโฆษณาเพื่อขายสินค้า สร้างภาพลักษณ์ และการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

Raisach ได้เขียนไว้ใน Electronic Commerce Weekly โดยอธิบายว่า โทรศัพท์เป็นเครื่องมือในการสื่อสารสองทางที่เปิดโอกาสให้มีการโต้ตอบระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง สามารถช่วยขยายความในการรับรู้แนวคิดของคู่สนทนาได้ดีกว่าที่จะถูกจำกัดให้พูดหรือฟังเพียงอย่างเดียวพูดง่าย ๆ ว่า โทรศัพท์เป็นเครื่องมือที่ทำให้คู่สนทนามีการแลกเปลี่ยนแนวความคิดโต้ตอบซึ่งกันและกัน..... จากคุณสมบัตินี้ของสื่ออินเทอร์เน็ตจะเป็นสื่อกลางที่ให้ประโยชน์ในด้านการสื่อสารสองทางแบบโทรศัพท์ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้มีความสามารถในการสื่อสารซึ่งกันและกัน

ในด้านของกลยุทธ์สื่อ Sterne กล่าวว่ามีสื่อที่เคยปฏิบัติกันมาเป็นสื่อดัน (Push Medium) คือ เป็นสื่อดันข้อมูลไปให้แก่ผู้บริโภคโดยใช้มืออาชีพทางการตลาดเป็นผู้ควบคุมเนื้อหาของข้อมูล

ขณะที่สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อดึง(PullMedium)เป็นสื่อที่ให้ผู้บริโภคมีอำนาจในการตัดสินใจดึงข้อมูลตามความต้องการ เวิลด์ไวด์เว็บก็ถือเป็นสื่อดึง(PullMedium)ที่เปิดโอกาสให้ผู้บริโภคสืบค้นข้อมูลที่ตัวเองสนใจผ่านบราวเซอร์ให้ผู้บริโภคเป็นคนจัดการเก็บข้อมูลหรือโฆษณาที่ให้มา ไม่ใช่เป็นเรื่องของผู้โฆษณาอีกต่อไป..... (IT WEEK , 14 - 20 ต.ค. 2539 : 29)

ตารางที่ 3 จำนวนโฮสต์และโดเมนทั่วโลก ณ มกราคม 2540

เดือนปี	โฮสต์	โดเมน
มกราคม 2540	16,146,000	828,000
กรกฎาคม 2539	12,881,000	488,000
มกราคม 2539	9,472,000	240,000
กรกฎาคม 2538	6,642,000	120,000
มกราคม 2538	4,852,000	71,000
กรกฎาคม 2537	3,212,000	46,000
มกราคม 2537	2,217,000	30,000
กรกฎาคม 2536	1,776,000	26,000
มกราคม 2536	1,313,000	21,000

ที่มา www.nw.com (Intrnet Magazine , มิถุนายน 2540 : 34)

จากตารางที่ 3 แสดงว่าในเดือนมกราคม 2540 ได้มีการสำรวจจำนวนโฮสต์และโดเมนที่จดทะเบียนเพื่อใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก พบว่าอัตราการขยายตัวมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นอัตราสูงเพียงช่วง 4 ปี จำนวนของโฮสต์เพิ่มเป็น 16 เท่า และจำนวนโดเมนเพิ่มประมาณ 39 เท่าตัว (Internet Magazine , June 1997 , หน้า 34) จากลักษณะของความเป็นอิสระในการเผยแพร่ข้อมูลโฆษณานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งไม่ใช่เรื่องที่ซับซ้อนหรือต้องใช้ค่าใช้จ่ายที่แพงเหมือนสื่อทีวี สิ่งพิมพ์ โดยมีอัตราค่าใช้จ่ายต่อเดือนประมาณ 2,000 - 10,000 บาทต่อเดือน ขณะที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรงจึงพอจะคาดเดาถึงการเติบโตและความแพร่หลายของการรณรงค์และการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในประเด็นต่างๆผ่านทางอินเทอร์เน็ตต่อไปในอนาคต

สำหรับการรณรงค์เพื่อการประชาสัมพันธ์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นที่น่าสังเกตว่าเป็นการเข้าถึงเฉพาะกลุ่มเป้าหมายที่มีการศึกษาสูง จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้องค์กรเอกชนและองค์กร

รัฐหลายแห่งได้สร้างเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลในการเรียกร้องทางด้านสิทธิมนุษยชน สันติภาพ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

เครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะเชื่อมโยงการติดต่อระหว่างกันของกลุ่มองค์กรต่างๆได้ไม่ว่าพื้นที่ทำงานจะอยู่ห่างไกลแค่ไหน ด้วยเหตุนี้การมีอินเทอร์เน็ตจึงทำให้แนวคิดที่ว่า คิดระดับท้องถิ่น แต่ลงมือระดับโลก ขยับเข้าใกล้ความจริงขึ้นมา ปรากฏว่ามีเว็บไซต์ที่มีการจัดการอย่างดีนั้น เช่น Econet, Envirolink, Greenpeace ได้ช่วยให้นักกิจกรรมทั่วทุกมุมโลกเท่าทันสถานการณ์ได้ ด้วยการบริการข่าวสารสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา รวมทั้งมีส่วนในการปฏิบัติได้ด้วยการผสมผสานดังกล่าวที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพของระบบเช่นนี้เองที่ชาวอินเดียนพื้นเมืองที่ควิเบคคริใช้ในการระดมสนับสนุนคัดค้านการสร้างเขื่อนของแคนาดา ไมเคิล ชาร์จ นักวิจัยจากเอ็มไอที เสนอว่าเพียงอาศัยความเข้าใจและการลงทุนอีกเล็กน้อยเว็บไซต์แบบนี้จะเป็นกลไกที่จะเชื่อมโยงอินเทอร์เน็ตกับเครื่องมือในการตรวจสอบอื่นๆ เช่นกล้องวิดีโอที่ช่วยนักวิจัยให้สามารถติดตามปัญหาได้ทุกแห่งหนได้ทุกเมื่อ การทำงานที่เชื่อมโยงโลกมากขึ้นเช่นนี้ จะช่วยให้องค์กรสิ่งแวดล้อมสามารถติดตามร่องรอยว่ามีการทิ้งกากของเสียในรัสเซีย ฝรั่งเศส มาเลเซีย หรือบราซิล (Phillip Elmer-Dewitt, Time , Nov, 1997)

สำหรับเว็บไซต์ในประเทศไทยหนึ่งในรูปแบบขององค์กรที่ไดริเริ่มจัดทำโฮมเพจเผยแพร่เพื่อการรณรงค์ปัญหาในสังคมไทยคือกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน(Non Governmental Organization) ซึ่งมีการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างกว้างขวางทั้งกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศไทยและต่างประเทศ

เมื่อสื่ออินเทอร์เน็ตได้เริ่มเข้ามาแพร่หลายอย่างกว้างขวางในประเทศไทยในช่วงปีพ.ศ. 2537 นับจากนั้นกลุ่มคนทำงานองค์กรพัฒนาเอกชนไทยก็ได้เริ่มมองเห็นประโยชน์ของสื่ออินเทอร์เน็ตในฐานะสื่อที่จะเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือในกระบวนการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย จึงได้มีการศึกษาวิถีทางในการทำงานโดยใช้สื่ออินเทอร์เน็ตมาโดยตลอด ซึ่งในปี พ.ศ.2540 บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ปรากฏการเผยแพร่ข่าวสารเพื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และการสร้างภาพลักษณ์องค์กรขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย ด้วยเหตุที่เป็นการสื่อสารที่เข้าถึงผู้รับสารโดยตรงและเป็นการสื่อสารที่ตรงกับความต้องการของผู้รับสารเอง ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์ขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตปรากฏเป็น 2 รูปแบบคือ

1. การโฆษณาประชาสัมพันธ์โดยตรงด้วยการเปิดเว็บไซต์ ซึ่งจะสามารถเข้าพื้นที่ บนเว็บเซิร์ฟเวอร์ของผู้ประกอบการ ISP หรือจะติดตั้งเว็บเซิร์ฟเวอร์เป็นของตนเองก็ได้
- 2.การโฆษณาประชาสัมพันธ์แบบแฝง ในแบบนี้ไม่จำเป็นต้องทำเว็บไซต์เป็นของตนเอง เพียงแต่ไปลงเว็บเพจไว้กับเว็บไซต์ขององค์กรอื่นๆที่มีการออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต เมื่อมีผู้ที่เปิดเข้าไปดูก็จะพบเห็นเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนดังกล่าวด้วย

ในปัจจุบันปรากฏว่ามีเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนจำนวนมากไม่น้อย โดยแต่ละเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนนั้นต่างก็มีลักษณะต่างๆกันไป อาทิ เว็บไซต์ของมูลนิธิวิเทศพัฒนามีลักษณะเป็นทำเนียบรายชื่อ วัตถุประสงค์ และที่อยู่ขององค์กรพัฒนาเอกชนทั่วประเทศไทย เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่จัดทำเป็นทำเนียบรายชื่อองค์กรพัฒนาเอกชนทั่วเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยมีการแบ่งหมวดหมู่ตามประเภทของประเด็น เว็บไซต์ของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมกระจกเงา นำเสนอกิจกรรมของกลุ่มและยังเชื่อมต่อกับเครือข่ายอื่นๆอีกด้วย เว็บไซต์ของมูลนิธิเพื่อนช้าง นำเสนอความสำคัญของปัญหาที่กลุ่มกำลังดำเนินงานอยู่ ในหลากหลายเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยที่ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงไปทั่วโลกมีการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษหรือในบางครั้งก็เป็นภาษาไทยเท่านั้น บางเว็บไซต์ก็อาจมีเนื้อหาที่ประกอบร่วมกันจากหลากหลายกลุ่มของเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน และบางเว็บไซต์ก็มีเนื้อหาที่รวบรวมข้อมูลและการทำงานขององค์กรตนเองเพียงอย่างเดียว

กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนได้พยายามศึกษาและนำสื่ออินเทอร์เน็ตมาเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานด้วยศักยภาพของสื่อที่มีความเหมาะสมรองรับการทำงานของเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน ทั้งนี้จากรากฐานของกระบวนการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนนั้นสืบเนื่องมาจากในปี พ.ศ. 2503 สหประชาชาติได้สรุปว่าการดำเนินงานพัฒนาของระบบราชการของรัฐบาลต่างๆที่เป็นสมาชิกของสหประชาชาติเองมีข้อจำกัดสูงมาก ไม่อาจดูแลแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรุนแรงเพิ่มขึ้นเรื่อยๆในประเทศต่างๆทั่วโลก ประกอบกับการศึกษาบทเรียนจากกลุ่มและองค์กรนอกกระบวนโครงสร้างราชการซึ่งดำเนินการมาก่อนหน้านั้นในหลายประเทศพบว่ากลุ่มและองค์กรนอกกระบวนส่วนใหญ่แล้วมีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพมากกว่าในการดูแลแก้ไขปัญหามลกระทบต่างๆที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการทำงานพัฒนากับกลุ่มคนที่เสียเปรียบในประเทศต่างๆ

องค์กรพัฒนาเอกชน จึงถูกเรียกขานแทนกลุ่มหรือองค์กรนอกกระบวนราชการเหล่านั้นนับแต่นั้นมาจนทุกวันนี้และมีแนวโน้มที่จะพัฒนาเป็นองค์กรหรือสถาบันนอกระบบที่เป็นทางเลือกสำคัญอีกรูปแบบหนึ่งของสังคมในประเศส่วนใหญ่ที่เป็นสมาชิกของสหประชาชาติ ในสังคมไทยมีกลุ่มและองค์กรนอกระบบที่ได้ดำเนินการมาช้านานแล้วในรูปแบบสมาคม มูลนิธิต่างๆ (เดชา เปรมฤดีเลิศ, 2540:11)

คุณสมบัติขององค์กรพัฒนาเอกชนที่เห็นเด่นชัดคือ ความคล่องตัว แม้จะเป็นองค์กรใหญ่ ก็มีความคล่องตัว ศักยภาพอันนี้เองทำให้สามารถที่จะเผชิญกับปัญหาอย่างรวดเร็ว และคุณสมบัติอีกอย่างหนึ่งคือความไม่ค่อยมิระบบมากนัก การทำงานมีลักษณะที่ไม่เป็นทางการ (Informal) ค่อนข้างสูงและก็มีแผนงานแบบระยะสั้นๆ ทั่วประเทศ อึ้งทรงพรฮิรัญญ์ ฮาตะ, 2533 : 66)

โดยสรุปแล้ว องค์กรพัฒนาเอกชน เกิดจากปรัชญาการทำงานที่แตกต่างไปจากภาครัฐ และธุรกิจเอกชนโดยภาครัฐทำงานแบบสั่งการ (Top Down) เน้นการให้แจกแบบสงเคราะห์ แต่ องค์กรพัฒนาเอกชนนั้นทำงานกับชาวบ้านโดยไม่แสวงหาผลกำไรแต่เน้นที่กระบวนการของการมีส่วนร่วมในการทำงานแบบล่างสู่บน (Bottom Up) จุดเด่นในการนำปัญหาชาวบ้านและเสนอทางเลือกแก้ไขสู่นโยบายรัฐและสาธารณะ (สัมพันธ์ เตชะอริก, 2540:24)

ปัจจัยที่สื่ออินเทอร์เน็ตสามารถเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือในกระบวนการทำงานด้วยความเหมาะสมกับลักษณะการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนที่มี 3 บทบาท ดังนี้

1. บทบาทของการศึกษาและการสรุปประสบการณ์เพื่อให้รู้ถึงปัญหา เหตุแห่งปัญหา และการเสนอทางเลือกในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
2. บทบาทในการการเผยแพร่และรณรงค์ปลุกให้เกิดจิตสำนึกและการให้รู้ปัญหารวมทั้งระดมมวลชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว นั้น
3. บทบาทในการประสานงานและการสร้างเครือข่ายงาน เพื่อให้เป็นพลังผลักดันที่ช่วยให้เกิดการขยายความคิดและงานออกไปในวงกว้าง สามารถมีพลังต่อรองมากขึ้นจากแนวร่วมทั้งหลาย (ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์, 2534:25)

จากลักษณะของบทบาททั้ง 3 นั้น สื่ออินเทอร์เน็ตสามารถเข้ามารองรับการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยได้เป็นอย่างดีโดยการสื่อสารผ่านรูปแบบการทำงานของอินเทอร์เน็ตอันประกอบด้วย

1. เวิลด์ไวด์เว็บ สามารถสื่อสารได้ทั้งภาพ เสียง ข้อความ วิดีโอ การสื่อสารบนเวิลด์ไวด์เว็บสามารถถ่ายทอดข้อมูลระหว่างกันบนเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน จึงเป็นสื่อที่สำคัญยิ่งในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและประมวลประสบการณ์เพื่อประโยชน์ในการรณรงค์ข้อมูลความรู้สู่สาธารณะรวมทั้งเป็นการสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนในแต่ละประเทศทั่วโลกให้เท่าทันกระแสความรู้และนวัตกรรมที่กำลังเคลื่อนไป
2. อีเมลล์ หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เป็นสื่อในการสร้างการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความช่วยเหลือระหว่างกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนและจากผู้รับสารที่เป็นสาธารณชนทั่วไป
3. กระดานข่าว เป็นเสมือนเวทีอภิปรายแลกเปลี่ยนทัศนะ แสวงหาความร่วมมือในเครือข่าย และสร้างกระแสความคิดเห็นในประเด็นต่างๆของสังคมภายในเครือข่ายและสาธารณชนทั่วไป
4. การรับส่งแฟ้มข้อมูลโดยใช้FTP(FileTransferProtocol)การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ในเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนสามารถคัดลอกแฟ้มข้อมูลเพื่อการถ่ายทอดทาง

นวัตกรรมระหว่างเครือข่าย

ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์ ได้ให้ความเห็นว่าสถานการณ์ของวิถีชีวิตคนทั้งในปัจจุบันและอนาคต เป็นยุคของข่าวสารข้อมูล เป็นยุคของการที่ต้องรวดเร็วจับไว ในด้านการรับรู้เลือกสรร และการปรับตัวต่าง ๆ นานา โดยจะต้องมีการเผยแพร่รณรงค์อย่างต่อเนื่องเพราะเป็นเครื่องมืออย่างดีที่จะช่วยสนับสนุนให้การทำงานส่งผลได้อย่างแท้จริง แต่ปัญหาที่ท้าทายก็คือว่าเราจะจับไวขึ้นได้อย่างไร ซึ่งประเมินกันว่าประเทศไทยมักใช้ยุทธศาสตร์เชิงรับ คือเกิดปัญหาแล้วถึงแก้ไข ทำให้ปัญหานั้นเพิ่มความซับซ้อนแก้ไขไม่ทันจนทำให้คนทำงานห้อยเหนื่อยหน่าย ควรต้องมองว่ามันเป็นสิ่งท้าทายโดยเฉพาะเรื่องความจับไวในการรณรงค์เผยแพร่ต้องใช้ยุทธศาสตร์ในแผนเชิงรุกเพื่อให้เกิดผลในการป้องกันมากขึ้น

บทบาทที่สำคัญอีกอันหนึ่งที่มองว่าค่อนข้างอ่อนแออยู่มากคือ การประสานงานและการสร้างข่ายงาน บทบาทตรงนี้องค์กรพัฒนาเอกชนไทยได้พยายามสร้างมาเป็นเวลา 20-30 ปีแล้ว แต่ก็เป็นในรูปแบบหลวมๆ คือนานๆ มาพบกันทีก็จะมีการสัมมนาพูดกันในเรื่องที่สำคัญแล้วก็แยกกันไป ในช่วง 3 - 4 ปีที่ผ่านมามีคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนได้มีบทบาทในเชิงวิชาการที่เด่นขึ้นมาเพื่อจะพัฒนาองค์กรพัฒนาเอกชนให้มีบทบาทในระบบประสานงาน โดยมีวัตถุประสงค์และความเป็นรูปธรรมมากขึ้น เชื่อว่าข่ายงานเหล่านี้สามารถทำหน้าที่เป็นพลังผลักดันที่จะต่อรองหรือเจาะขาดรองให้เกิดข้อยุติในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนถึงระดับที่จะไปเจรจากับรัฐซึ่งมีความเป็นไปได้มากขึ้น องค์กรที่เป็นองค์กรของการประสานงานแม้ข่ายจะมีบทบาทช่วยได้มาก ถ้าหากว่าพัฒนาการในกระบวนการศึกษาเพื่อหาข้อสรุปของประสบการณ์การเผยแพร่รณรงค์และการสร้างข่ายงานได้ถูกพัฒนาขีดความสามารถขึ้นมาโดยลำดับ ทุกส่วนย่อมจะส่งผลเกี่ยวโยงกันไปทั้งหมด (ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์, 2534 : 23-27)

ยิ่งไปกว่านั้น การทำงานของเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนที่เป็นไปอย่างหลวมๆ นี้ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือแนวทัศนคติต่อการจัดการกับปัญหาเพื่อเคลื่อนไหวไปพร้อมกับกระแสโลก สื่ออินเทอร์เน็ตจะเข้ามาช่วยเสริมช่องว่างระหว่างการทำงานของกลุ่ม ทำให้เครือข่ายที่หลากหลายนี้สามารถทำงานประสานกันอย่างต่อเนื่องระดมกำลังและความคิดเพื่อสนับสนุนประเด็นใดๆ ที่จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ดร. ผาสุก พงษ์ไพจิตร ได้เสนอความคิดเห็นในด้านโลกาภิวัตน์ซึ่งเกี่ยวกับองค์กรพัฒนาเอกชนไว้ว่า ขบวนการโลกาภิวัตน์ได้ช่วยกระจายวิธีการศึกษา อุดมการณ์ และค่านิยมที่มีลักษณะเป็นมาตรฐานสากลทั่วโลก ที่สำคัญได้แก่การแพร่กระจายของหลักการสิทธิมนุษยชน หลักความชอบธรรมของสิทธิและการมีส่วนร่วมทางการเมือง หลักการยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น หลักการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดเครือข่ายในระดับระหว่างประเทศของขบวนการเรียกร้องสิทธิ และหลักการอันเป็น

มาตรฐานสากลดังกล่าว ปรากฏการณ์ที่มากับโลกาภิวัตน์เป็นผลดีต่อการก่อตัวของสังคมประชา (สถาบัน กลุ่มธุรกิจ นายทุน สมาคมการค้า องค์กรนิสิตนักศึกษา ฯลฯ) เนื่องจากช่วยเปิดให้ผู้ด้อยสิทธิหรือถูกกีดกันออกไปโดยขบวนการโลกาภิวัตน์มีโอกาสได้รวมตัวกันเพื่อเรียกร้องสิทธิของกลุ่มตน โดยมีแรงสนับสนุนจากเครือข่ายของขบวนการสิทธิต่างๆในระดับระหว่างประเทศ ด้วยโดยผ่านเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชน.....ซึ่งเป็นการเอื้อให้เกิดความสนใจในระดับระหว่างประเทศที่จะพัฒนาส่งเสริมให้สังคมประชาที่มีบทบาทช่วยลดช่องว่างของรายได้และอื่นๆ รวมทั้งลดปัญหาผลกระทบของโลกาภิวัตน์ที่มีความลึกลับสูง กลุ่มสำคัญในสังคมประชาที่น่าจะมีบทบาทสำคัญมากได้แก่ นักคิดของสังคม (Public Intellectuals) องค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) สหภาพแรงงาน และองค์กรระหว่างประเทศ แต่มีข้อจำกัดอยู่ในขณะนี้คือแนวคิดสังคมประชาที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันมีลักษณะจำกัดอยู่ในระดับเฉพาะประเทศ ถ้าจะให้สังคมประชาที่มีความหมายและมีบทบาทด้านผลลบของขบวนการโลกาภิวัตน์แล้วควรต้องพัฒนาแนวคิดสังคมประชาให้เป็นแนวคิดสังคมประชาโลกโดยแบ่งบทบาทของกลุ่มที่ทำงานตามแนวคิดสังคมประชาดังนี้

1. นักคิดของสังคม

ประเด็นสำคัญของขบวนการโลกาภิวัตน์เป็นประเด็นหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร บทบาทของนักคิดสังคมจึงนำมาซึ่งไปที่การให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้ใหม่ที่ทันสมัยกับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม พร้อมทั้งการเผยแพร่และส่งเสริมแนวคิดอุดมการณ์ค่านิยมที่เป็นหลักสากลซึ่งจะช่วยให้ผู้ด้อยโอกาสได้ตระหนักและเรียกร้องสิทธิของตนได้ เช่น เรื่องสิทธิมนุษยชน สิทธิการมีส่วนร่วมในทางการเมือง สิทธิที่จะเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยแก้ปัญหาแก่คนด้อยโอกาสในสังคม และรวมไปถึงบทบาทที่จะโยงการอภิปรายประเด็นต่างๆในระดับท้องถิ่นของตนกับเครือข่ายการอภิปรายในระดับระหว่างประเทศ

2. องค์กรพัฒนาเอกชน

องค์กรพัฒนาเอกชนมีโยงโยอยู่กับเครือข่ายระดับระหว่างประเทศโดยผ่านเงินทุนอุดหนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชนระดับระหว่างประเทศ แต่ในขณะนี้องค์กรพัฒนาเอกชนในระดับประเทศ (เช่นกรณีประเทศไทย) ถูกต่อต้านจากภายในประเทศโดยมีการตั้งประเด็นว่า องค์กรเหล่านี้ได้รับเงินต่างประเทศ มีลักษณะเหมือนมือที่สามคือมีลักษณะบ่อนทำลายความมั่นคง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมองค์กรพัฒนาเอกชนในระดับประเทศให้เข้มแข็งขึ้นเพื่อด้านทัศนคติที่เป็นทางลบต่อองค์กรพัฒนาเอกชนให้ได้

ในขณะนี้ได้มีประเด็นต่างๆ ที่องค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศต่างๆกำลังรณรงค์อยู่โดยเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิของท้องถิ่นและความหลากหลายทางวัฒนธรรมใน

ระดับท้องถิ่นซึ่งดูเผินๆแล้วเป็นการรณรงค์ระดับย่อยคือระดับท้องถิ่น การรณรงค์ในเรื่องดังกล่าว จะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นจะต้องมีการนำประเด็นให้เป็นที่ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ (ทำ Local issue ให้เป็น Global issue) เพราะว่าเป็นเรื่องที่กำลังเกิดขึ้นและได้มีผู้คนสนใจกำลังรณรงค์กันอยู่แทบทุกประเทศที่กำลังพัฒนา นอกจากนี้ยังต้องมีการสร้างเครือข่ายของขบวนการแต่ละพื้นที่โยงใยกันในระดับประเทศให้เป็นเครือข่ายระดับระหว่างประเทศ ประเด็นที่ต่อเนื่องกันก็คือ องค์การพัฒนาเอกชนจะต้องชี้ให้เห็นว่าประเด็นที่มีการรณรงค์กันเช่นในเรื่องของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและปัญหาการแก่งแย่งทรัพยากรธรรมชาติระหว่างนายทุนและชาวนายากจน เป็นประเด็นที่จะมีผลต่อโลกโดยรวมทั้งในด้านการอนุรักษ์และความสงบในโลกรวมกัน ทั้งนี้เพื่อให้ขบวนการรณรงค์นั้นได้รับการสนับสนุนในระดับโลกเพื่อให้สามารถประสบความสำเร็จมากกว่าการที่จะต้องถูกจำกัดอยู่เพียงการรณรงค์ในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติเท่านั้น (ผาสุก พงษ์ไพจิตร, 2538 : 61-63)

การทำงานขององค์การพัฒนาเอกชนไทยปรากฏในหลายระดับ ตั้งแต่การจัดระบบข้อมูลเผยแพร่และการรณรงค์ข้อมูลความรู้เชื่อมโยงจากชุมชนสู่สาธารณะ ภาครัฐบาล และภาคการเมือง ตลอดจนการเชื่อมโยงให้ชาวบ้านเกิดการรู้เท่าทันข้อมูล ไปจนถึงการผลักดันนโยบายและการนิรโทษกรรมกับแนวร่วมระดับประเทศและระหว่างประเทศ ดังตัวอย่างเช่นกรณีปัญหาการติดเชื้อเอดส์ซึ่งกรมอนามัยโลก (WHO) เชื่อว่าในปี พ.ศ. 2543 จะมีผู้ติดเชื้อทั่วโลกถึง 40 ล้านคน ซึ่งจะเป็นผู้ติดเชื้อในประเทศไทยราว 2-3 ล้านคน คณะกรรมการองค์การพัฒนาเอกชนด้านเอดส์จึงได้เกิดขึ้นภายใต้ชื่อ องค์การเอกชนด้านเอดส์ ทั้งนี้เป็นการก่อตั้งโดยองค์การพัฒนาเอกชนไทยที่ทำงานพัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่ ชุมชนแออัด ชนบท สิทธิมนุษยชน เด็ก ผู้หญิง สาธารณสุขและบริการสังคมสงเคราะห์ จำนวน 18 องค์การ ผู้ที่สนับสนุนเงินทุนก่อนแรกคือมูลนิธิแมคคาร์เธอร์ ในปี พ.ศ. 2535 ปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมโลกขณะนี้มีความสัมพันธ์กันจากระดับท้องถิ่น โดยจะเห็นได้จาก ปัญหาหญิงโสเภณีติดเชื้อเอดส์ที่เขียนไว้ในภาพระดับย่อย แต่มีความโยงใยไปสู่มหภาคที่ว่าหากในระดับย่อยทั้งหมดไม่สามารถควบคุมการเติบโตของปัญหาได้ในที่สุดแล้วก็จะนำไปสู่ปัญหาในระดับโลก นอกจากนี้ปัญหาด้านมลพิษในอากาศก็ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของคนเกิดปัญหาโรคมะเร็งและโรคปอดที่เพิ่มขึ้นในแถบเอเชียเหมือนกันแทบทุกประเทศ อันมีสาเหตุจากการพัฒนาสู่ระบบทุนนิยมที่เป็นสังคมอุตสาหกรรม

การรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายขององค์การพัฒนาเอกชนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการดำเนินการเคลื่อนไหวต่อประเด็นต่างๆที่ต้องการผลักดันให้ประสบความสำเร็จในระดับชุมชนระดับประเทศและระดับนานาชาติ จากมิติของมุมมองดังกล่าวสื่ออินเทอร์เน็ตจึงเริ่มเข้ามามีบทบาทในการอำนวยความสะดวกในด้านการสื่อสารเพื่อต้องการบรรลุเป้าหมายการทำงานของ

เครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนไทยที่มีความหลากหลายทั้งกลุ่มทำงานในระดับชุมชนท้องถิ่น ระดับประเทศและต่างประเทศ

หน่วยงานองค์กรพัฒนาเอกชนนั้นมีมากมายในประเทศไทยโดยที่รูปแบบของแต่ละองค์กรจะมีความแตกต่างกันไปตามเงื่อนไขของการจัดตั้งและการดำเนินงาน คณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชนซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนไทยกับหน่วยงานของรัฐในการพัฒนาระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับประเทศได้ช่วยประสานการทำงานระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนในกลุ่มต่างๆ โดยได้แบ่งเครือข่ายการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยทั่วทุกภูมิภาคจาก 433 องค์กรเป็นกลุ่มการทำงานโดยแยกเป็นเครือข่ายหลักๆ ที่สำคัญคือ (คณะกรรมการเผยแพร่และส่งเสริมการพัฒนา ,2539)

1. เครือข่ายพัฒนาชนบท	115 องค์กร
2. เครือข่ายชาวเขาและชนกลุ่มน้อย	13 องค์กร
3. เครือข่ายเด็ก	59 องค์กร
4. เครือข่ายประสานงานและสนับสนุนการพัฒนา	41 องค์กร
5. เครือข่ายผู้หญิง	38 องค์กร
6. เครือข่ายศาสนากับการพัฒนา	20 องค์กร
7. เครือข่ายพัฒนาชุมชนแออัด	18 องค์กร
8. เครือข่ายสาธารณสุข	45 องค์กร
9. เครือข่ายสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา	52 องค์กร
10. เครือข่ายสิทธิมนุษยชน	19 องค์กร
11. เครือข่ายสื่อ	13 องค์กร

ในปี พ.ศ. 2539 ได้มีการสรุปสถานการณ์ประจำปีซึ่งมีอยู่ด้วยกันทั้งสิ้น 11 ประเด็น ได้แก่ เกษตรกรรมและเกษตรกรรมทางเลือก สิทธิมนุษยชน ชนเผ่าและชนกลุ่มน้อย สาธารณสุข และผู้บริโภค สิ่งแวดล้อม คนพิการและเด็ก แรงงาน ชุมชนแออัด เอดส์ สตรี เด็ก โดยแนวทางของประเด็นที่เครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนได้ร่วมกันประสานการทำงานมีดังนี้ (วิภาพันธ์ ก่อเกียรติขจร,2540)

ด้านสิทธิมนุษยชน

การผลักดันสิทธิในการจัดการทรัพยากร ร่วมกันยกร่างกฎหมายป่าชุมชน สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งโดยเสรี สิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน เสรีภาพในการสื่อสารระหว่างบุคคล เสรีภาพในการประชุมและชุมนุมโดยสงบ สิทธิในการดำรงชีวิตและสิทธิผู้ต้องหา

ด้านชนเผ่าและชนกลุ่มน้อย

ปรากฏว่ามีชนเผ่าที่อาศัยอยู่ทางเหนือ 20 เผ่า นอกนั้นเป็นชนเผ่าทางตอนใต้ ประสบปัญหาสิทธิของชนเผ่ากับความบอบช้ำในสังคมที่เกิดจากกระแสโลกาภิวัตน์โดยการที่ได้เข้าไปเปลี่ยนแปลงสังคมเกินกว่าการรับรู้เท่าทันของชนเผ่า เช่น การพัฒนาด้านการลงทุน การค้า การท่องเที่ยว และเป็นศูนย์กลางการคมนาคม ซึ่งกระทบต่อชนเผ่าในแถบ อ.แม่สอด อ.ฝาง เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก พะเยา เป็นต้น

นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านยาเสพติด ขบวนการค้าโคเคน โรคเอดส์ ปัญหามลพิษ การใช้แรงงานเด็กชาวเขา การค้าอาวุธสงคราม ในด้านสิ่งแวดล้อมการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมเมืองทำให้เกิดการตัดถนนหนทางต่างๆ เชื่อมเมืองกับภูเขา การสัมปทานป่าไม้ เหมืองแร่ โครงการสร้างเขื่อนที่เข้าไปรุกรานธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น เขื่อนแก่งเสือเต้น โครงการผันน้ำกก-อิง-น่าน ลงสู่เจ้าพระยา

ด้านเด็ก

ประเทศไทยมีเด็กอายุในช่วง 0-18 ปี จำนวนทั้งสิ้น 22.5 ล้านคน มีสถิติเด็กถูกทอดทิ้ง ถูกใช้แรงงานและทารุณจนต้องเข้าสถานสงเคราะห์ปีละ 2,000 คน ในปีพ.ศ.2539 พบผู้ป่วยโรคเอดส์ที่มีอายุแรกเกิด - 24 ปี ถึง 8,219 คน ซึ่งถือเป็นร้อยละ 20.98 ของผู้ป่วยเอดส์ทั้งประเทศ มีคดีอาญาที่ฟ้องร้องเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในปี พ.ศ. 2539 รวมจำนวน 14,338 คดี และปัญหาที่กำลังตื่นตัวในขณะนี้คือ ปัญหาเด็กติดยาเสพติด เด็กเร่ร่อน เด็กต่างชาติที่ลักลอบเข้าเมือง เด็กถูกละเมิดสิทธิ

ด้านสตรี

จากการที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายและระเบียบต่างๆ ที่เอื้อต่อสตรีมากขึ้น เช่นการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2534 มาตรา 24 ที่ระบุถึงสิทธิของหญิงเท่าเทียมชาย รัฐบาลไทยได้ลงนามรับรองแผนปฏิบัติการของการประชุมสตรีระดับโลกที่ปักกิ่งปีพ.ศ.2538 ทำให้รัฐบาลต้องจัดทำแผนระดับชาติเพื่อรองรับปฏิบัติการนี้ ปัญหาด้านสตรีที่ปรากฏมีความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ เช่น ประเด็นความรุนแรงต่อสตรีจากภัยทางเพศและความรุนแรงในครอบครัว การจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี ปัญหาสตรีกับความยากจน ปัญหาแรงงานหญิง ค่าจ้างต่ำ การถูกเลิกจ้างเพราะตั้งครรภ์ ถูกเลิกจ้างโดยไม่ทราบสาเหตุ ขาดความก้าวหน้าในการทำงาน ปัญหาสุขภาพและความปลอดภัยจากการทำงาน ปัญหาสตรีกับสื่อมวลชน ปัญหาหญิงบริการ

ด้านคนพิการและเด็กพิการ

ในปี พ.ศ. 2539 สำนักงานสถิติแห่งชาติและมูลนิธิสาธารณสุขไทยได้รายงานว่ามีประชากรพิการประมาณ 4.92 ล้านคนจากประชากรไทยทั้งหมด 60 ล้านคน มีอัตราส่วนถึง 6.3 - 8.1% ของประชากรทั้งประเทศ ในปี พ.ศ. 2539 ได้มีการพิจารณาเบี้ยยังชีพสำหรับคนพิการเป็นผล

สำเร็จ ในปี พ.ศ. 2540จะมีผู้ได้รับสิทธิรับเบี้ยเลี้ยง 6,800 คน ได้มีการแก้ไขระเบียบคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนที่เกี่ยวกับการรับคนพิการเข้าทำงานในขณะนี้อยู่ระหว่างการรอเรื่องพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี มีการนำเสนอเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการให้คนพิการสามารถใช้ประโยชน์จากไอทีได้ โดยช่วยให้เข้าถึงแหล่งข้อมูลต่างๆ จากการสำรวจพบว่ามีเว็บไซต์เพื่อคนพิการ 14,127 แห่ง จึงนำมีการจัดระบบให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้ที่พิการในประเทศไทย มีการตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษจำนวน 5 ศูนย์เพื่อเตรียมพร้อมและฟื้นฟูเด็กพิการ

ด้านแรงงาน

กระแสการอพยพแรงงานของคนหนุ่มสาวจากชนบทสู่เมืองเพื่อหนีความยากจน ในขณะเดียวกันแรงงานเหล่านี้ก็ประสบปัญหาการเอาตัวเอาเปรียบ กตขี้แรงงานในเมืองทั้งในรูปของการใช้แรงงานในระบบและนอกระบบ ได้แก่ การใช้แรงงานเด็กและการนำแรงงานต่างชาตินำเข้ามาในประเทศไทยเพื่อลดต้นทุนการผลิต นำไปสู่การที่ลูกจ้างเรียกร้องค่าจ้างขั้นต่ำและสิทธิที่จะได้รับค่าจ้างอย่างเป็นธรรม ปัญหาสุขภาพและความปลอดภัยของคนงานและสิทธิที่จะมีการประกันความปลอดภัยในการทำงาน

ด้านสิ่งแวดล้อม

การใช้ทรัพยากรอย่างรวดเร็วในปัจจุบันมาจากการขยายตัวของการผลิตและการบริโภค อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร การแข่งขันทางธุรกิจ การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตเพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการบริโภคมากมายอย่างไร้ขอบเขต การมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อผลของความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงเป็นเหตุให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ อาทิ ป่าถูกทำลายเสื่อมโทรม ดินเสื่อมคุณภาพ การขาดแคลนน้ำ น้ำเน่าเสีย ชุมชนแออัดและขยะล้นเมือง เป็นต้น ในด้านการจัดการการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติทั่วโลกถูกผูกขาดอยู่ที่รัฐ จึงเกิดเป็นปัญหาความขัดแย้งการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติระหว่างประชาชนที่ใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรมกับนายทุนและภาครัฐที่ใช้ประโยชน์ในด้านอุตสาหกรรมและธุรกิจ จนเกิดความเคลื่อนไหวเรียกร้องของกลุ่มประชาชนในรูปแบบต่างๆ ในหลายช่วงปีที่ผ่านมา

พื้นที่ป่าไม้ในปัจจุบันของประเทศไทยมีการประมาณกันว่าเหลืออยู่เพียงร้อยละ 20 ของพื้นที่ทั้งหมด ในภาครัฐจึงมีนโยบายขยายพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ในกรณีโครงการสร้างเขื่อนแก่งเสือเต้นจากการเคลื่อนไหวของหลายหน่วยงานและชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบรวมตัวกันเรียกร้องให้ยกเลิกโครงการจึงได้มีมติคณะรัฐมนตรีให้มีการศึกษาผลกระทบต่อด้านนิเวศและชุมชนก่อนลงมือก่อสร้างและของงบประมาณ กรณีการวางท่อก๊าซของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยจากประเทศพม่าผ่านพื้นที่ป่าอนุรักษ์และเขตต้นน้ำซึ่งเป็นประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อสัตว์ป่าและความปลอดภัย ปัญหาน้ำเสียจากเขตที่หนาแน่นไปด้วยชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรม ปัญหามลพิษทางอากาศในเมืองใหญ่ที่เกิดขึ้นทั่วเอเชียจากไอเสียยานยนต์ และฝุ่นละอองจากการก่อสร้าง

สำหรับเว็บไซต์ด้านสิ่งแวดล้อมทั่วโลกที่พบในขณะนี้ ปรากฏเว็บไซต์ในประเทศอื่นต่าง ๆ จำนวนไม่น้อย เช่น การทำลายชั้นบรรยากาศ 41,110 เว็บไซต์, โลกร้อน 75,160 เว็บไซต์ และมลพิษ 354,680 เว็บไซต์ กระบวนการกรีนในอินเทอร์เน็ตจึงไม่ได้อยู่ในระดับรากหญ้าอย่างที่หลายคนคิด จากการใช้อินเทอร์เน็ตได้พบผลงานของกลุ่มที่ทุ่มเทให้กับการทำงานด้านนี้ เช่น alt.politics.green , sci.environment.alt.save.the.earth , alt.conspiracy เป็นข้อมูลขั้นต้นที่มีประโยชน์ต่อผู้ใช้ และยังปรากฏว่าบางเว็บไซต์เป็นการประกาศรับสมัครงานของมูลนิธิหรือการให้ทุนแก่องค์กรด้วย(กรุงเทพฯธุรกิจ , 28 พฤศจิกายน 2540: 3)

ด้านสาธารณสุขและการคุ้มครองผู้บริโภค

ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นหนึ่งในหลายภูมิภาคที่ให้ความสำคัญแก่การพัฒนาอุตสาหกรรมโดยยอมเสียคุณภาพของสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน มีรายงานว่าปัญหาเรื่องขยะอุตสาหกรรมส่งผลต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมทั้งในกรุงเทพฯ และจังหวัดอื่นๆ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขพบว่าคนไทยบริโภคยาถึง 35 % ของรายจ่ายเพื่อสุขภาพทั้งหมดมีปัญหาในเรื่องของการใช้ยาที่ไม่เหมาะสมเกิดโรคเรื้อรังสาเหตุการตายของหลายประเทศรวมทั้งไทยซึ่งมาจากโรคติดเชื้อส่วนใหญ่เป็นโรคที่เกี่ยวกับทางเดินหายใจ วัณโรคและเอชส์

ด้านชุมชนแออัด

ปี พ.ศ. 2538 ผลการวิจัยของ ดร. สังคิต พิริยะรังสรรค์ และนายสมชาย ช่วยเกลี้ยง ระบุว่า มีจำนวนสลัมในกรุงเทพฯ 1,246 แห่ง และมีประชากรอาศัยอยู่ในสลัมประมาณ 1.5 ล้านคน ประชากรจากชุมชนแออัดได้เรียกร้องให้ทางสำนักงานกรุงเทพมหานครให้ทะเบียนบ้านเพื่อจะได้มีสิทธิในการเลือกตั้ง ในการแจ้งเกิดบุตร และส่งเข้าเรียนหนังสือในสังกัดกรุงเทพมหานครได้นอกจากนี้ปัญหาการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับชุมชนได้สะพานที่มีอยู่ทั่วกรุงเทพฯ

ด้านเอชส์

ผู้อำนวยการโครงการเอชส์ระหว่างประเทศคณะสาธารณสุขมหาวิทยาลัยฮาวาร์ด ทำนายว่าจะมีผู้ติดเชื้อทั่วโลกถึง 44 ล้านคนในปี พ.ศ. 2543 และการระบาดจะมากที่สุดเ็นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในกรณีประเทศไทยสถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดลประมาณการว่าจะมีผู้ติดเชื้อประมาณ 2-4 ล้านคนในปี พ.ศ. 2543 ถึงแม้จะมีการรณรงค์อย่างกว้างขวางแต่หนึ่งในสามของคนไทยก็ยังไม่สนใจเกี่ยวกับการแพร่กระจายและการดูแลรักษาสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขพบว่าเชื้อเอชไอวีได้แพร่กระจายเข้าไปในทุกหมู่บ้านของจังหวัดเชียงใหม่และเชียงใหม่แล้ว ปัญหาที่เกิดขึ้นคือเด็กทารกที่ติดเชื้อเอชส์เพิ่มขึ้น เด็กแร่ร้อนที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชส์ ปัญหามารดาที่ติดเชื้อเอชส์ทิ้งทารก

ด้านเกษตรกรรมและเกษตรกรรมทางเลือก

เกษตรกรไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองจำนวนมาก และภาคอุตสาหกรรมได้รุกเข้าไปแย่งชิงทรัพยากรของภาคเกษตร ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน น้ำ และอื่นๆ ดังนั้นหากไม่มีการจัดการที่เหมาะสมโอกาสที่เกษตรกรไทยจะผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมูลค่าสูงเพื่อแข่งกับตลาดโลกได้จะเป็นไปได้ยาก การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้สูญเสียความเป็นธรรมชาติเกิดปัญหาหมอกควันและสภาพแวดล้อมที่กระทบต่อมนุษย์อย่างร้ายแรงเพิ่มขึ้น สินค้าเกษตรตกต่ำ รายได้ลดลง และต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรเปลี่ยนวิถีชีวิตเข้าสู่อาชีพอื่นๆ ในภาคอุตสาหกรรม

จากความหลากหลายของประเด็นปัญหาทั้งหมดในประเทศไทยนั้นกล่าวได้ว่า ประเด็นที่เป็นปัญหาในส่วย่อยนั้นจะกระทบต่อกันไปเป็นลูกโซ่ถึงกลุ่มของสังคมในวงกว้าง เจกเช่นเดียวกับปัญหาจากระดับนโยบายของประเทศก็กระทบเป็นลูกโซ่กลับมาถึงชุมชนขนาดย่อยและท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาจากประเทศหนึ่งจะส่งผลต่อไปเป็นปัญหาระดับโลก หลักฐานพยานคือสภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่ระบบนิเวศวิทยาไม่เป็นไปตามธรรมชาติเพราะความก้าวหน้าของเทคโนโลยี อุตสาหกรรม ที่ทำให้มีการนำพลังงานมาใช้เกินความจำเป็น การหาแหล่งพลังงานใหม่ เช่น การสร้างเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าทำลายธรรมชาติของพื้นที่ป่าไม้และที่ทำกินของเกษตรกร โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยของเสียทำให้น้ำและอากาศเป็นพิษ บรรยากาศของโลกมีอุณหภูมิสูงขึ้นเรื่อยๆ ประชาชนจากท้องถิ่นอพยพเข้ามาในเมืองเพราะปัญหาความยากจน ความแออัดเพราะปลูกพืชไม่ได้จึงเข้ามาอาศัยในชุมชนแออัดของเมืองหลวง การแพร่กระจายของโรคเอดส์ สถานการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นเหมือนกันเกือบทั่วทุกภูมิภาคของโลก ในการระดมพลังเพื่อรับมือกับปัญหาด้วยการเชื่อมโยงเครือข่ายจากชุมชนท้องถิ่นสู่ระดับประเทศและความร่วมมือกันในระดับนานาชาติจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย โดยที่ประสิทธิภาพของสื่ออินเทอร์เน็ตจะตอบสนองกระบวนการทำงานเชื่อมโยงการสื่อสารของเครือข่ายในทั่วทุกภูมิภาคของโลกให้เป็นหนึ่งเดียวกันในการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ การเข้าใจถึงสาเหตุที่มาของปัญหา และแนวทางแก้ปัญหา รวมถึงการร่วมมือที่จำเป็นระหว่างกันในการเคลื่อนไหวผลักดันนโยบายโดยการใช้ประสิทธิภาพในด้านการเป็นเครือข่ายที่มีการโต้ตอบ (Interactive) ของสื่ออินเทอร์เน็ต และลักษณะการทำงานที่เป็นเครือข่ายขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยจึงทำให้มีการประสานความร่วมมือกันของแต่ละกลุ่มที่ทำงานร่วมกันในปัญหาที่มีความเกี่ยวเนื่อง ดังนั้นเมื่อกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนไทยได้นำสื่ออินเทอร์เน็ตมาใช้ในการสื่อสารจึงได้สะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างกันในการเสนอเนื้อหาบนเว็บไซต์ อาทิ บนเว็บไซต์ขององค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมจะสามารถเชื่อมโยงลิงค์ไปสู่เว็บไซต์อื่นที่เกี่ยวข้องกับงาน

ด้านพัฒนาหรือการให้ความรู้ในแนวเดียวกัน หรือมีการนำกิจกรรมขององค์กรพัฒนาเอกชนในเครือข่ายเดียวกันมานำเสนอจึงแสดงว่ากลุ่มของการทำงานมีลักษณะการเชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นต้น

จากแนวคิดการทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยดังกล่าวเมื่อนำมาพิจารณาร่วมกับความจำเป็นของการเผยแพร่ข้อมูลขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยบนสื่ออินเทอร์เน็ต จึงเห็นภาพรวมว่ากระบวนการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยคงไม่ใช่เป็นเพียงการโฆษณาประชาสัมพันธ์เท่านั้น หากแต่เป็นการสร้างเครือข่ายของความร่วมมือที่กว้างขวางพลังของการสื่อสารด้วยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ไร้พรมแดนอาจทำให้เกิดความร่วมมือในระดับมหภาคที่น่าจับตามองของกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนไทย ซึ่งหมายถึงเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะเป็นเวทีของแสดงความคิดเห็น การถ่ายทอดความรู้ และการแสวงหาความร่วมมือ

ในปัจจุบันองค์กรพัฒนาเอกชนไทยได้เห็นถึงความสำคัญของการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อการรองรับกระบวนการทำงานในลักษณะที่เป็นเครือข่าย และการนำศักยภาพของสื่ออินเทอร์เน็ตมาใช้เป็นช่องทางหลักสำคัญในการสื่อสาร ในการวิจัยนี้จึงมุ่งที่จะศึกษาถึงลักษณะการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยในปัจจุบัน ทั้งนี้การสื่อสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสารที่สอดคล้องกับเป้าหมายและรูปแบบกลยุทธ์การสื่อสารที่เหมาะสม สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ส่งสารให้บรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหำนำการวิจัย

1. เป้าหมายและรูปแบบเนื้อหาของ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตมีลักษณะอย่างไร
2. กลยุทธ์การสื่อสารข้อมูลข่าวสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยมีรูปแบบอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจถึงเป้าหมายการสื่อสารและรูปแบบเนื้อหาผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย
2. เพื่อวิเคราะห์กลยุทธ์รูปแบบการสื่อสารข้อมูลข่าวสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย

ข้อสันนิษฐานของการวิจัย

การสื่อสารข้อมูลข่าวสารบนเวปไซต์ไวด์เว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยมีเป้าหมายเพื่อเป็นช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม และแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือโดยการให้ข้อมูลข่าวสารที่นำไปสู่การโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการเผยแพร่ข่าวสารขององค์กรพัฒนาเอกชนไทยที่ใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในรูปแบบของการโฆษณาประชาสัมพันธ์ซึ่งปรากฏบนเวปไซต์ไวด์เว็บระยะเวลา พฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ. 2540

นิยามศัพท์

1. องค์กรพัฒนาเอกชน	หมายถึง	องค์กรพัฒนาเอกชนไทยซึ่งรณรงค์ประเด็นปัญหาในสังคมไทยโดยไม่เกี่ยวข้องกับองค์กรด้านธุรกิจ
2. อินเทอร์เน็ต(Internet)	หมายถึง	สื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เครือข่ายเวปไซต์ไวด์เว็บซึ่งสามารถสื่อสารกันได้ตอบโต้(Interactive) โดยผ่านอีเมลล์และกระดานข่าว (Discussion Board)
3. เป้าหมายการสื่อสาร	หมายถึง	วัตถุประสงค์ในการสื่อสารผ่านเวปไซต์ไวด์เว็บขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย โดยแบ่งวัตถุประสงค์ในการสื่อสารแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

1. ระดับการเปลี่ยนแปลงทางความคิด

2. ระดับการเปลี่ยนแปลงทางการกระทำ
3. ระดับการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม
4. รูปแบบเนื้อหา หมายถึง ประเภทของลักษณะเนื้อหาที่สื่อสาร ได้แก่
- รายละเอียดขององค์กร
 - บทความประเภทต่างๆ
 - การเชิญร่วมกิจกรรม ในลักษณะการขอความช่วยเหลือ และการบริจาค
5. กลยุทธ์การสื่อสาร หมายถึง วิธีการสื่อสารบนสารบนเวลาดิจิทัลเว็บให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้แก่
- การดึงดูดผู้รับสารเข้ามาในเว็บไซต์
 - การทำให้ผู้รับสารสนใจต่อเนื่องโดยสร้างคุณค่าในเว็บไซต์
 - การทำให้ผู้รับสารกลับเข้ามาชมซ้ำ
6. ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง เนื้อหาสารที่เผยแพร่ผ่านทางเวลาดิจิทัลเว็บขององค์กรพัฒนาเอกชนไทย
7. เว็บไซต์ (WEB SITE) หมายถึง แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏบนเวลาดิจิทัลเว็บผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
8. ไฮเปอร์ลิงค์ (HYPERLINK) หมายถึง การสื่อสารโดยเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลโดยใช้เมาส์คลิกไปยังสัญลักษณ์หรือคำพิเศษที่มีไว้ให้เปรียบเสมือนเมนูที่นำไปสู่การเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลเพื่อโอนย้ายข้อมูลดังกล่าวมายังคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้
9. ลิงค์ (LINK) หมายถึง เอกสารในรูปแบบเว็บเพจสามารถกำหนดอักษรข้อความหรือรูปภาพใดๆ เป็นจุดเชื่อมโยงไปยังเอกสารหน้าอื่นๆ หรือเชื่อมโยงไปยังบริการอื่นๆ จำแนกออกเป็น
1. ลิงก์ไปยังเว็บเพจหน้าอื่น
 2. ลิงก์ไปยังเว็บไซต์อื่น
10. โฮมเพจ (HOMEPAGE) หมายถึง ข้อมูลหน้าแรกของไฟล์ข้อมูลทำหน้าที่แสดงข้อมูลของสถาบันที่เป็นเจ้าของไฟล์และแสดงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสถาบันเสมือนหน้าสารบัญหรือค่านำ
11. เว็บเพจ (WEBPAGE) หมายถึง หน้าเอกสารในรูปของเวลาดิจิทัลเว็บ ข้อมูลหน้าซึ่งต่อจากโฮมเพจแสดงข้อมูลข่าวสาร

12. URL. หมายถึง ชื่อของสถานที่ค้นหาแหล่งข้อมูลในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตัวอย่าง www.tei.com.
13. โดเมน (DOMAIN) หมายถึง ชื่อที่อยู่บนอินเทอร์เน็ตที่ประกอบด้วย ชื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ชื่อเครือข่ายท้องถิ่น บ่งบองถึงเขตของอินเทอร์เน็ต
14. โฮสต์ (HOST) หมายถึง ศูนย์บริการอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมโยงเป็นระบบเครือข่าย
15. เซิร์ฟเวอร์ (SERVER) หมายถึง ศูนย์คอมพิวเตอร์หรือคอมพิวเตอร์ในระบบเครือข่ายที่ให้บริการข้อมูลแก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อสามารถนำเอากลยุทธ์การสื่อสารข่าวสารข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตไปประยุกต์ใช้กับแผนการรณรงค์ในรูปแบบอื่นๆ
2. เพื่อขยายมุมมองการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตด้านการรณรงค์เพื่อสังคมในแง่การสื่อสารระดับประเทศและระหว่างประเทศ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย